

درس شانزدهم

پرسشگری

نی دانم آیا هیچ دقت کرده‌اید که گوش آدم‌ها شبیه «علامت سوال» است؟ گویی منتظر هزاران جواب است. یکی به دنبال موجودات عجیب و غریب فضایی است و می‌خواهد بداند آنها وجود دارند یا نه و اگر وجود دارند در کجا زندگی می‌کنند و چه شکلی هستند. دیگری می‌خواهد بداند چرا زمین گرد است. چرا از روی زمین لیز نمی‌خوریم و در آسمان معلق نمی‌مانیم؟ یک نفر

می خواهد بداند چرا خورشید آن بالا ایستاده است و نمی افتد. یکی هم دوست دارد بداند چرا **قزمان** فلان داستان، قوی و باهوش است و چگونه می توان مثل او شد. **خلاصه**، هزاران سؤال وجود دارد که در مفرمان می چرخد و می چرخد.

سؤال بعضی ها، همین طور به گوش آنها **آویزان** می ماند؛ مثل یک گوشواره. بعد هم، یک مرتبه می افتد و گم می شود. پس در دنیا، هزاران سؤال پرسیده نشده و گم شده وجود دارد؛ ولی دانشمندان، **پژوهشگران** و بسیاری دیگر، همواره به دنبال پرسش های خود می روند و آن قدر می گردند تا پاسخ آنها را پیدا کنند.

یکی از این دانشمندان که همیشه تشنه ی یادگیری و دانش اندوزی بود، **ابوریحان بیرونی** است. او یکی از بزرگ ترین **ریاضی دانان** و **فیلسوفان** ایرانی است که کتاب های

زیادی درباره ی **مسائل گوناگون** نوشت. همه ی زندگی **ابوریحان** در راه **گسترش** و رشد علم و دانش **سپری** شد. این دانشمند بزرگ **همواره** در **جست و جوی** **علت اتفاقاتی** بود که در اطرافش روی می داد. او به کشف چیزهای ناشناخته، علاقه ی بسیار داشت و از نادانی و **جهل**، **گریزان** بود.

هنگامی که سال های عمر او به هفتاد و هشت رسید و در بستر بیماری، **واپسین لحظه های** زندگی را می گذرانید، دوستی

دانشمند برای **احوال پرسسی** **بر بالینش** آمد. **ابوریحان** با همان حالت بیماری با کلمه های

بریده و کوتاه از او خواهش کرد که پاسخی از مسائل علمی را توضیح دهد.
 دانشمند گفت: «دوست گرامی! اکنون که در بستر بیماری هستی، چه
 جای این پرسش است؟»
 ابوریحان با ناراحتی پاسخ داد: «کدام یک از این دو بهتر است: این
 که مسئله را بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم؟»

درست و نادرست

- ۱ گوش همه‌ی موجودات شکل علامت سؤال است.
- ۲ سؤال‌های زیادی در مغز ما انسان‌ها می‌چرخد.
- ۳ در دنیا به همه‌ی سؤال‌ها پاسخ داده می‌شود.

درک مطلب

- ۱ چه کسانی به دنبال پیدا کردن پاسخی برای سؤال‌های خود می‌روند؟
- ۲ ابوریحان بیرونی به چه دانش‌هایی تسلط داشت؟
- ۳ دو ویژگی ابوریحان بیرونی را بیان کنید. عبارت‌هایی از متن بیابید که این ویژگی‌ها را نشان دهد.
- ۴ ابوریحان در پاسخ سؤال دوست دانشمندش از او می‌پرسد «کدام یک از این دو بهتر است: این که مسئله را بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم؟»
 ابوریحان با این پاسخ، چه پیامی به دوستش می‌دهد؟
- ۵ .....